

Viața bibliotecii

Samovarul Literar (aprilie-decembrie 2023)

de Daniel LUCA

Evenimentul „Samovarul literar” din cadrul BCUT l-am organizat în perioada aprilie-iunie 2023 împreună cu dr. Radu Pavel Gheo, iar următoarele ediții, din motive obiective, singur.

ARILIE

Luna aceasta, oaspetele „Samovarului” a fost poetul George Lână, din Chișoda, cu volumul de versuri *A treia inimă* (Editura Waldpress, Timișoara, 2022). *Ars poetica* autorului este poemul **Stare de spirit**, pe care îl citez în întregul său: „Îmi cunosc slăbiciunile și puterile / mă hrănesc cu seva cuvintelor / centrifugate de mașinăria secunde / și distilate în mîntea mea / cu neliniștea și magia ochilor tăi / de culoarea nucilor verzi / ce îmi spintecă din antichitate una câte una hematiile. // Beau vin roșu cu peliniță / să îmi crească mai abitur / hemoglobina din sânge / sunt vertical cred cu tărie / mizerabilii ce ne conduc / nu pot scoate România cu forța / de pe orbita de platină / a libertății”.

George Lână, Daniel Luca și Radu Pavel Gheo

Semnificația titlului rezidă în faptul că divinitatea însăși e a treia inimă, o inimă care trăiește, suferă și se bucură împreună cu pămîntenii („în sincron inima din pieptul / nemărginit al acestei lumi / în continuă mișcare și înnoire / bate încât să ne pătrundem / de toată frumusețea emoția și unicitatea ei / și nepămînteană a treia inimă” – **A treia inimă**). În versurile lui George Lână, femeia este o prezență permanentă, fermecată și fermecătoare, fără de care bărbatul nu ar ști să se bucure de viață, totul în jurul său nefiind altceva decît un imens deșert.

MAI

Costel Stancu și Radu Pavel Gheo

Invitatul lunii a fost poetul Costel Stancu, din Reșița, cu volumul de versuri *Noaptea creioanelor lungi* (Casa de pariuri literare, București, 2022). Un titlu foarte inspirat, care face trimitere la „Noaptea cuțitelor lungi” sau „Operațiunea Colibri” (30 iunie 1934) când, în Germania, regimul nazist a executat nu mai puțin de 85 de oameni pe criterii politice. Evident, aici este vorba de cu totul altceva, rămânînd însă ideea de pericol, pericol dat de puterea pe care o conțin într-însele cuvintele, de ceea ce transmit ele, iar creioanele reprezintă instrumentele prin care acestea prind viață. Pentru unii, cuvintele inspiră teamă, îndeosebi atunci când acestea vin de la un poet, dar pentru iubitorii poeziei lui Costel Stancu, sunt o binecuvîntare („când nu am inspirație / ascult creioane / și le așez frumos / unul lângă celălalt // voi mă priviți / cu teamă // simțiți că se apropie / Noaptea Creioanelor Lungi”). Cuvintele lui Costel Stancu sunt tăioase, ascuțite precum creioanele cu care au fost scrise, așa încît cititorii trebuie să le apuce cu grijă, pentru a nu se răni.

IUNIE

Prezentarea volumului de proză scurtă *Pas de Deux* (Editura Humanitas, București, 2023), de Daniel Vighi și Viorel Marineasa, a adus cu sine emoții împărțite, de regret pentru că scriitorul Daniel Vighi a părăsit lumea aceasta, și de bucurie că proza celor doi scriitori a văzut lumina tiparului. Acesta nu este altceva decât o călătorie prin Timișoara de ieri și de azi, cu locurile și oamenii ei, de atunci și de acum, timpul fiind însă extrem de elastic. Practic, este o poveste de iubire declarată de cei doi scriitori Banatului în general și Timișoarei în special.

Lia Vighi și Viorel Marineasa

Subiectele comune propuse sunt tratate individual, diferit, de fiecare în parte, în stil propriu, umorul împletindu-se cu tonul grav. Daniel Vighi și Viorel Marineasa își iau în serios menirea de scriitor, începută la mașina de scris, o adevărată iubită, care trebuia dusă an de an la miliție pentru a fi luată în evidență; în plus, era un pericol să mergi cu mașina de scris pe stradă fără actele ei asupra ta („Duce de mâner o mașină de scris, ale cărei acte zac într-un sertar al bufetului din sufragerie. Nu are buletinul de identitate asupra lui, că doar stă la 10 minute distanță”, Viorel Marineasa, p. 140).

NOIEMBRIE

Adriana Weimer

„Samovarul” din luna noiembrie a adus un fapt inedit, invitarea cenaclului „Anotimpuri” din Lugoj. Ne-au onorat cu prezența: Ion Opreșor, Ela Iakab, Nicolae Toma, Adriana Weimer și Cristian Ghinea. A rezultat o seară minunată de poezie și proză, scriitorii prezenți la eveniment răspunzând publicului pe măsura așteptărilor, cu lecturi din creațiile proprii. Din public au făcut parte și Camelia Monica Cornea, Jiva Fițu, Maria Nițu, Dorina Măgărin, Veronica Balaj, Florica Munteanu Cuc.

DECEMBRIE

Ultima ediție a „Samovarului” din anul 2023 a adus în fața iubitorilor de literatură doi prozatori: Dumitru Opreșor (cu volumul de proză scurtă *Femeia care te strigă*, Editura Artpress, Timișoara, 2017) și Adrian Petru Stepan (cu romanul *Poveste dintr-o sticlă de parfum*, Editura Lebăda Neagră, Iași, 2023). Dumitru Opreșor transmite și personajelor din povestirile sale plăcerea de a povesti, principala temă fiind iubirea, adeseori interzisă. Adrian Petru Stepan își păstrează și acum statutul de povestitor cu care ne-a obișnuit. Fin observator, pasionat de Timișoara și Orient, își fixează narațiunea pe coordonate propuse anterior: comoara ascunsă, misterele de altădată, locurile cu aparență înșelătoare, femeia enigmatică, arcul peste timp.

